

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

معاونت درمان

بسته‌تعالی

شماره ۵۴۰۰/۵۳۸۳
تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۹
پوست داره

تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین
مقام معظم رهبری

معاون محترم درمان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: شرایط اضافه شدن خدمات طب ایرانی به پروانه بهره برداری درمانگاه عمومی (شبانه روزی) و

کلینیک ویژه مستقل دانشگاهی

با سلام و احترام

به پیوست شرایط اضافه شدن خدمات طب ایرانی به پروانه بهره برداری درمانگاه عمومی (شبانه روزی) و کلینیک ویژه مستقل دانشگاهی به همراه نمونه گواهی های مرتبط و چک لیست های کشوری آن جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی ارسال می گردد.

دکتر سعید کریمی
معاون درمان

رونوشت:

سرکار خانم پورهانم دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د تهران
سرکار خانم جلالی راد دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د شهید بهشتی
جناب آقای محمد امین کشاورز دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د فارس
سرکار خانم حیدری دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د شاهرود
سرکار خانم الگامه دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د کهگیلویه و بویر احمد
سرکار خانم عشرت زابلی زاده دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د بم
سرکار خانم صادقی دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د فسا
سرکار خانم خوبرو پاک دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د قزوین
جناب آقای نامدار دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د قم
سرکار خانم سلیمانیان دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د چهارمحال بختیاری
جناب آقای زیارتی دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د کاشان
جناب آقای امین کاظمی شیخ علی توسعه دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د البرز
سرکار خانم شریفی دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د کردستان
سرکار خانم ابراهیمی دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د کرمان
جناب آقای مهدیان دبیرخانه م درمان دانشگاه ع پ و خ ب د کرمانشاه

شرایط اضافه شدن خدمات طب ایرانی به پروانه بهره برداری درمانگاه

ضوابط پرسنلی

واحد طب ایرانی در درمانگاه دارای حداقل پرسنل فنی و اداری به شرح ذیل است:

- پزشک دارای دکترای تخصصی طب سنتی ایرانی
- پزشک دوره دیده: پزشک دوره دیده یعنی پزشک عمومی یا متخصص سایر رشته‌ها که دوره مورد تایید دفتر طب ایرانی را گذرانده است

ارائه خدمات طب ایرانی در درمانگاه نیاز به مسوول فنی مجزا ندارد و متخصص طب سنتی زیر نظر مسوول فنی درمانگاه کار می‌کند.

تبصره ۱: لیست پزشکان و سایر دانش آموختگان پروانه‌دار دوره دیده مورد تایید از پایگاه اینترنتی دفتر طب ایرانی به

آدرس <http://pm.behdasht.gov.ir> قابل بارگیری خواهد بود. نمونه گواهی پزشک دوره دیده مورد تایید دفتر طب ایرانی ضمیمه است.

تبصره ۲: در صورت نیاز به انجام اعمال یداعی پزشک می‌تواند از یک کاردان یا کارشناس فوریت های پزشکی، بهداشت، مدارک پزشکی، پرستاری، مامایی، فیزیوتراپی، علوم آزمایشگاهی، که دوره اعمال یداعی مورد تایید دفتر طب ایرانی را با موفقیت سپری کرده باشد با رعایت طرح انطباق امور پزشکی کمک بگیرد. حضور و دستور پزشک جهت ارائه اعمال یداعی الزامی است. نمونه گواهی افراد مورد نظر به پیوست ارسال می‌گردد.

تبصره ۳: دانش آموختگان رشته‌های پروانه دار (کارشناس مامایی، فیزیوتراپی، روانشناس بالینی، تغذیه) که دوره مورد تایید دفتر طب ایرانی را گذرانده باشند؛ صرفاً در حیطه رشته تحصیلی و آموزشهای مورد تایید دفتر طب ایرانی، مجاز به همکاری با پزشکان مزبور می‌باشند.

ضوابط ساختمانی

فضاهای ضروری به شرح زیر است:

- فضای لازم برای اتاق معاینه حداقل یک اتاق با سطح زیر بنای حداقل ۶ متر مربع
- فضای انتظار با امکانات کافی که می‌تواند با سایر واحدهای درمانگاه مشترک باشد.

تبصره ۱: در صورتی که انجام اعمال یداعی (غمز و دلک، حجامت و زالو درمانی) مورد نیاز باشد؛ یک اتاق با سطح زیر بنای حداقل ۶ متر مربع با دیوار کاشی یا سرامیک و یا رنگ روغن قابل شستشو تا ارتفاع ۲ متر از سطح زمین و کف سرامیک با رعایت شرایط انطباق لازم است.

خدمات قابل ارائه

خدمات طب ایرانی مشتمل بر ۳ گروه اصلی زیر است:

الف- تدابیر حفظ و ارتقاء تندرستی و آموزش اصلاح سبک زندگی بر اساس اصول مندرج در متون طب ایرانی

ب- تدابیر درمانی دارویی بر اساس مبنای طب ایرانی

فروش گیاه دارویی، داروی گیاهی و تجهیزات در واحد طب ایرانی درمانگاه ممنوع است اما در داروخانه درمانگاه مجاز می‌باشد.

ج- اعمال یدآوری که بر اساس آیین نامه نحوه فعالیت فعالان طب سنتی ایرانی و دستورالعمل اجرایی آن محدوده انجام آن برای هر گروه به شرح زیر است:

- پزشک دارای دکترای تخصصی طب ایرانی در واحد طب ایرانی درمانگاه مجاز به انجام حجامت تر و خشک، غمز (همراه با سوزن یا ساده)، دلک (ماساژ)، و زالودرمانی) است که طبق آیین نامه انجام آن در مطب مجاز است.
- پزشک دوره دیده می‌تواند در واحد طب ایرانی درمانگاه صرفاً حجامت تر و خشک، دلک و غمز ساده را انجام دهد.
- مامای دوره دیده می‌تواند صرفاً حجامت خشک یا بادکش تخمدانها، ساق پا و سینه را انجام دهد.

ضوابط تجهیزاتی

برای آرایه هر یک از تدابیر طب ایرانی وجود تجهیزات تخصصی زیر ضروری است:

تجهیزات مورد نیاز انجام **حجامت** شامل: لیوان یک بار مصرف در اندازه‌های مختلف، تیغ بیستوری، جام خونگیری، دستگاه ساکشن، تخت مخصوص، مواد ضد عفونی کننده و وسایل پانسمان می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز برای انجام **غمز و دلک** شامل: تخت و تشک ماساژ، وسایل غمز و دلک و روغن‌های گیاهی و حیوانی می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز برای انجام **زالو درمانی** شامل: زالوی طبی، وسایل یک بار مصرف و وسایل پانسمان می‌باشند.

شرایط اضافه شدن خدمات طب ایرانی به پروانه بهره برداری کلینیک ویژه

ضوابط پرسنلی

حداقل پرسنل فنی و اداری به شرح ذیل است:

- پزشک دارای دکترای تخصصی طب سنتی ایرانی

ارائه خدمات طب ایرانی در کلینیک ویژه نیاز به مسوول فنی مجزا ندارد و متخصص طب سنتی زیر نظر مسوول فنی کلینیک ویژه کار می کند.

تبصره ۱: در صورت نیاز به انجام اعمال یداوای پزشک می تواند از یک نفر کاردان یا کارشناس فوریت های پزشکی، بهداشت، مدارک پزشکی، پرستاری، مامایی، فیزیوتراپی، علوم آزمایشگاهی، که دوره اعمال یداوای مورد تأیید دفتر طب ایرانی را با موفقیت سپری کرده باشد با رعایت طرح انطباق امور پزشکی کمک بگیرد. حضور و دستور پزشک جهت ارائه اعمال یداوای الزامی است. نمونه گواهی به پیوست ارسال می گردد.

ضوابط ساختمانی

فضاهای ضروری به شرح زیر است:

- فضای لازم برای اتاق معاینه حداقل یک اتاق با سطح زیر بنای حداقل ۶ متر مربع
- فضای انتظار با امکانات کافی که می تواند با سایر واحدهای درمانگاه مشترک باشد.

تبصره ۱: در صورتی که انجام اعمال یداوای (غمز و دلک، حجامت، فصد و زالو درمانی) مورد نیاز باشد؛ یک اتاق با سطح زیر بنای حداقل ۶ متر مربع با دیوار کاشی یا سرامیک و یا رنگ روغن قابل شستشو تا ارتفاع ۲ متر از سطح زمین و کف سرامیک با رعایت شرایط انطباق لازم است.

خدمات قابل ارائه

خدمات طب ایرانی مشتمل بر ۳ گروه اصلی زیر است:

الف- تدابیر حفظ و ارتقاء تندرستی و آموزش اصلاح سبک زندگی بر اساس اصول مندرج در متون طب ایرانی

ب- تدابیر درمانی دارویی بر اساس مبانی طب ایرانی

فروش گیاه دارویی، داروی گیاهی و تجهیزات در واحد طب ایرانی کلینیک ویژه ممنوع است اما در داروخانه کلینیک ویژه مجاز می باشد.

ج- اعمال یداوای

- پزشک دارای دکترای تخصصی طب سنتی ایرانی در کلینیک ویژه مجاز به انجام حجامت تر و خشک، فصد، زالودرمانی، غمز (همراه با سوزن یا ساده) و دلک (ماساژ) است.

ضوابط تجهیزاتی

برای ارایه هر یک از تدابیر طب ایرانی وجود تجهیزات تخصصی زیر ضروری است:

تجهیزات مورد نیاز جهت انجام **فصد** شامل: تیغ بیستوری مخصوص، ظرف جمع‌آوری خون، گارو، مواد ضد عفونی کننده، وسایل پانسمان و ست احیاء می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز انجام **حجامت** شامل: لیوان یک بار مصرف در اندازه‌های مختلف، تیغ بیستوری، جام خونگیری، دستگاه ساکشن، تخت مخصوص، مواد ضد عفونی کننده و وسایل پانسمان می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز برای انجام **دلك و غمز** شامل: تخت و تشک ماساژ، وسایل غمز و دلک و روغن‌های گیاهی و حیوانی می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز برای انجام **زالو درمانی** شامل: زالوی طبی، وسایل یک بار مصرف و وسایل پانسمان می‌باشند.